

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 819

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1995

C O D I C E S

1996

Praef. prioris Comment. ad Iuliam Gonzagam diserte *Valdesius Versionis suae Psalmorum meminit*, quemadmodum supra in nostro *Prooemio*, et quod *Sandius in Biblioth. Antitrinit.* inter ejus Scripta *Commentarium in Evangelium Matthei* recenset. Itaque hunc esse nostrum jam nullus ambigo, typis vero editum numquam puto. De Autoris circa an. 1540. defuncti fatis plurima collegit *Baylius in Diet.* quem, si lubet, consule.

DXX.

87² Codex chartaceus lat. Sec. XVI. Folior. 28. f. inscribitur: *Contiones Breves ac Succinctæ in Apocalypsim Joannis Apostoli in Tabulas redactæ per Stephanum Szegedinum Pannonium.* Fata et Scripta Stephani hujus *Kis* five *Parvi a natali loco dicti Szegedini e Zwittingeri Specim.* Hung. lit. repreaesentavit *Alex. Horányi in Memor. Hungaror.* P. III. p. 338. Redegit Stephanus in ejusmodi *Tabulas Analyticas* five *Compendiarias Psalmos, Prophetas IV. majores, Evangelia Matthei et Johannis, Actus Apost. Epistolas Apostolor. et Apocalypsin*, quae omnia lucem primum adspexere *Schapbusiae* 1592. f. opera *Mattb. Scaricae Hung. Kevini*, qui se carmine praevio *Stephani clientem profitetur.* Ignoravit *Zwittingerus* in isthac Editione etiam *Tabulas nostras Apocalypticas* contineri, quas *Basileae* primum prodivisse a. 1598.

et 1610. f. credidit. Praemittitur nobis Decastichon *Szegedini*, ut in edit. *Schapb.* ut etiam tritum illud Distichon: *Roma diu titubans &c.* sed Hexastichon nobis inscriptum: *Vox Angeli qua debortatur Pios a consortio Romanae Ecclesiae. Apoc. XIV.* *Scari-caeus* non habuit. Sequitur et in Codice et in Edit. Epistola Dicatoria *Szegedini* data: *Kalmanchi-ni* (Kalmáncséh) qui Pagus est Provinciae *Simegbiensis* non procul *Sigetho* et apud *Zwitting. Calmantsemum*, et in edit. *Kal-mantseba* audit, *Decimo Junij a. 1561.* ad *Sigismundum Galler Confiliar. Caes. e Styriaca* utique Nobilitate, non *Haller*, quem fecit Editio cit. *Helvetum* velut quempiam. *Gallerum* hunc Sacris Protestantium addictum fuisse inde liquet, quod eum *Szegedinus* acerrimus Romanae Sedis hostis, ut vel ex ejus *Speculo Pontiff. Rom.* patet, Mecaenatem suum vocet, eique doctrinam vere piam et sacra studia commendet. Fol. 19. sequitur: *Dispositio Epistolarum Pauli Decem quæ sunt ad Ecclesias missæ.* Haec quoque *Avaelvris* praevio ad Lectorum Ogdosticho *Szegedini extat* edit. *Schapb. cit. p. 323.* contra ac *Zwittingerus* arbitratus est.

DXXI.

Codex membraneus lat. Sec. 666 XIII. ut videtur, ineuntis, Folior. 61. 4. non eodem per totum nitore scriptus, rubricisque distinctus, a paullo recentiore ma-

nu

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 819

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1997

P O L E M I C I .

1998

nu insignitus est : *Dialogus petri Baiolardi*. Ridiculam nominis hujus originem narrat Codex D. Emmerammi, e quo Bern. Pezius in *Thes. Anecd. T. III. P. II. col. 625*. *Petri Abaelardi Etibicam* vulgavit. Ait enim, Magistrum *Tirricum* (Theodoricum Aremoricum) Abaelardo difficultibus mathematicarum Lettiorum aliquantum perculo dixisse: *Quid canis plenus nisi lardum bajare consuevit?* Bajare autem lingere est. Exinde Bajolardus appellari coepit. Quod mihi nugatorium videtur, qui *Baiolardi* nomen potius ex *Abgilardo* ortum putem truncato vocis initio, uti multarum gentium in propriis Nomibus mos est. *Abaelardum* porro, quod adtinet, non feram ligna in filvam. Notissimus est hic Sec. XII. Scriptor ingenio et eruditione, Philosophiae in Sacris usu, dicam, an abusu? calamitatibus suis. Opera illius *Parisii* 1616. ab Andr. Quercetano et Franc. Amboesio 4. edita postmodum Edm. Martenius *Theologia Christiana, Expositio ne in Hexameron, Rhythmo de S. Trinitate*, Bern. Pezius *Ethica seu Libro Scito te ipsum auxere*. At, qui *Dialogi* praesentis meminisset, praeter *Frisium*, qui in *Bibl. Gesnero — Simleriana* nostrum istud Exemplar citat, novi nunc quidem neminem. Argumentum ejus ex ipso, quem adscribam, ingressu patebit: *Aspiciebam in visu noctis. et ecce uiri tres diuerso tramite uenientes. coram me astiterunt. Quos ego sta-*

tim iuxta uisionis modum cuius sint professionis. uel cur ad me uenerint interrogo. Homines inquiunt sumus diuersis fidei seculis innentes. Unius quippe dei cultores esse nos omnes pariter profitemur. diuersa tamen fide et uita ipsi famulantes. Unus quippe nostrum gentilis. ex his quos philosophos appellant. naturali lege contentus est. Alii duo vero scripturas habent. quorum alter iudeus. alter dicitur christianus. Diu autem de diuersis fidei nostre seculis inuicem conferentes. atque contendentes. tuo tandem iudicio cessimus. Ego super hoc itaque vobementer ammirans. quis in hoc ipsos induxit. uel congregauerit quero. et maxime cur in hoc me iudicem elegerint. Respondens autem philosophus. mea inquit opera hoc est inceptum. quoniam id suum est philosophorum rationibus inuestigare. et in omnibus non opinionem hominum sed rationis sequi ducatum. Nostrorum itaque scolis corde intentus et tam ipsorum rationibus quam auditoratibus eruditus ad moralem tandem contuli me philosophiam que omnium finis est disciplinarum. et propter quam cetera omnia prelibanda iudicauit. Hic de summo bono et de summo malo. et de his que uel beatum hominem uel miserum faciunt. quo ad potui instructus statim apud me diuersas etiam fidei seculas quibus nunc mundus diuisus est studiose scrutatus sum. et omnibus inspec- tis et inuicem collatis illud sequi decreui. quod consentaneum magis sit rationi. Contuli me igitur ad iudeorum

D d d 3

iudeorum

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 819

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1999

C O D I C E S

2000

iudeorum quoque et christianorum doctrinam &c. Verum multis ultra citroque agitatis exoptare se nunc Petri arbitrium, de quo inter alia: Quod uero ingenii tui sit acumen. quantum philosophicis et diuinis sententiis memorie tuę thesaurus abundet — certum se nobis prebuit experimentum opus illud mirabile theologie. quod nec inuidia ferre potuit. nec auferre preualuit. sed glorioius persequendo effecit. Intelligi hic puto Abaelardi Introducionem ad Theologiam sive de Fide S. Trinitatis Libros III. edit. Paris. suprac. p. 973. propter quam plurima perpeffus est, ut ex propriis ejus Epistolis ibid. aliisque autoribus, qui in Baelii Diſſion. in Hist. litter. Franciae. T. IX. in Fabricii Bibl. med. Lat. L. XV. citantur, liquet. Annente porro arbitrium Petro Philosophus primum cum Judaeo, dein cum Christiano de summo Bono, Maloque confligit, et post primum quidem certamen, quo Judaeus succumbit, Petrus sententiam rogatus inducias usque ad alterius disputacionis finem petit et a partibus obtinet; haec vero disputatio in his Christiani verbis terminatur: Quod quia ex inquisitione summi boni pendebat. si quid superest quod de ipso ulterius queri censes. licet te subinferre uel ad reliqua festinare, ut adeo aut Petrus nimium mature evigilaverit, aut extrema totius Dialogi defint, quod sane dolendum, Christiano promerita Victoriae adcla-

matione fraudato. Interim in *Codice* eodem versu

II. fol. 59. p. 2. sequitur: *Exhortatio (vox rescripta super aliam miniatam erasam) magistri ad discipulum de inquisitione summi boni. Incipit: Fili karissime studium tuum deleat me quo sapientum scripta inuestigas per te ipsum legendo &c. Post verboſam de ignavis Discipulis querebam haec legas: Occasio vero huiusc inquisitionis exinde ut dicis oborta est tibi quod legens dyalogum sub disceptacione christiani et iudei atque philosophi a magistro petro digestum de summo bono illic inueneris aliquid inuestigatum sed non satis elucidatum quid sit uel ubi sit ipsum summum bonum quae ad illud uia sit rectissime gradiendum &c. Videtur tota haec Exhortatio obliqua Crisis in Abaelardi praecedentem Dialogum, et Discipuli praemunitio; postquam enim ex Augustini Opusculo de Summo Bono multa opportuna adducta fuissent, subdit Magister ἀναρρητος, tales audierdos, qui non a philosophis aut iudeis christum ignorantibus aut reprobantibus sed ab ipso christo veritatis doctrinam acceperunt. Ipsum audite, ait pater celestis. Ipsum audite, aio et ego uobis quicunque me auditis discipuli seu filii. Ipsum audite potius quam paganum philosophantem uel ebreum iudaizantem &c. et deinceps multis Scripturae locis apte usus concludit: Ergo ipsum audite, sitque uobis anathema quicunque aliud*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 819

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

2001

POLEMICI.

2002

aliud docet, quam quod habet verbum doctrine ipsius euangelice. plenum gratia et ueritate. gratia excitante ac roborante uoluntatem. ueritate illuminante rationem. gratia uoluntatem preueniente ac subsequente. veritate rationem dirigente atque ducente in viam pacis

ad patriam lucis eterne. in qua clare videbitur et gustabitur summum bonum. quod est pater et filius et spiritus sanctus deus unus ac trinus. Ipsi gloria in secula seculorum amen. Intercepta est media haec Exhortatio miniato Disticho:

*Lecta sat eximia presens hec philosophia
Doctrine triplicem cuius prestabit honorem.*

Quod rectius ad calcem Dialogi Abaelardi locandum fuisset; rō triplicem enim ad Doctrinam trium Interloquentium adludere videatur.

DXXII.

126 Codex chartaceus lat. Sec. XVI. Folior. 222. f. currente calamo scriptus continet Farraginem Opusculorum Theologorum praecipue Georgii Cassandri Belgae Theologi; pacis inter dissidentes Ecclesias studiofissimi, sed, ut fit, malam a Partibus gratiam meriti, qui . Coloniae 1566. Ea hic ordine indicabimus. I. fol. 1. Απογεαφον annotationum marginalium manu propria M. Wesseli in Librum Petri de Alliaco De potestate ecclesiastica, et in opusculum Gersonis de indulgentijs. Recensum jam alibi.

II. fol. 2. p. 2. Articuli sex M. Henrici de Oyta an. 1371. a M. Adalberto de Bohemia ad Gregorium XI. delati. Sunt vero: In gravi peccato constitutum per opus bonum, ad quod

tenetur, novum peccatum committere. Peccata dimitti a Spiritu s. non a Sacerdote. Doctum Confessarium non habentem jurisdictionem praferendum indotto habenti. Jure tantum humano et positivo non posse quemvis a quovis sacerdote absolvvi. Vere esse praeceptum, quod alicui est vere consilium. Praeceptum caritatis Dei perfecte posse in via impleri. Subjicitur: *De bis articulis post longam disceptationem absolutus fuit a quatuor cardinalibus, quibus pontifex totum negotium commiserat.* Nihil de hoc negotio apud Scriptt. Universit. Vienn. in vita Henrici P. I. p. 58. sed Possevinus in Appar. sac. meminit Articulorum contra quendam M. Albertum, quem ego eum puto, de quo ad Cod. DXLIII. et DXLVII. dixi, qui que cum Henrico ab Oyta Parisiis aut etiam Pragae collisus fuerit, antequam hic ad plantandum cum Henrico de Hassia Gymnasium Vindobonense evocaretur.

III. fol. 3. Exemplum literarum ab Oxonio missarum de disputatione